



BISTÅNDS- ANALYS

2019

Denna rapport kan nedladdas utan kostnad på www.eba.se.

Formgivning: Emma Andersen Design & Art Direction.

Tryck: Elanders Sverige AB.

BISTÅNDSANALYS 2019

Årsrapport från Expertgruppen för biståndsanalys för år 2018

INNEHÅLL

Förord	4
Med relevansen i fokus – intervju med ordföranden.....	7
Utmaningar med att leverera bistånd.....	8
<i>Ägarskap i en ny tid</i>	9
<i>Förutsägbarhet för effektivitet</i>	13
<i>Biståndets utformning</i>	14
Humanitärt bistånd – ökande behov möter bristande resurser	18
Svenskt bistånd – Open for Business?.....	21
Framåtblick	25



Rapporter och seminarier under 2018	26
<i>Pågående studier per 31/12 2018.....</i>	<i>26</i>
<i>EBA-rapporter 2018</i>	<i>28</i>
<i>Development Dissertation Briefs (DDB) 2018</i>	<i>29</i>
<i>Underlagsrapporter 2018</i>	<i>29</i>
<i>Seminarier under 2018</i>	<i>31</i>
<i>Podcastsamtal</i>	<i>31</i>
Expertgruppen för biståndsanalys – presentationer.....	32



FÖRORD

Genom studier och kunskapsförmedling bidrar EBA till att utveckla Sveriges internationella bistånd. Ambitionen är att skapa ett tydligt mervärde för biståndets aktörer genom att föra fram ny och sammanställd kunskap inom prioriterade områden.

EBA HAR UNDER ÅRET tagit sig an några av biståndets stora och ständiga frågor, exempelvis sådant som rör ägarskap eller biståndets hållbarhet. Vi har också undersökt ämnen som kan förefalla små eller tekniska, men har en tydlig påverkan på biståndets effektivitet, som till exempel växelkursvolatilitet.

Gemensamt för EBA:s rapporter är att de studerar biståndets inriktning, styrning eller genomförande. Uppgiften att både utvärdera och analysera ger möjlighet att besvara olika frågeställningar utifrån de behov som identifierats.

EBA:s uppdrag är att bidra med underlag till regeringens utveckling och styrning av biståndet. Att fullfölja detta med hög kvalitet förutsätter ett aktivt samtal med biståndets olika aktörer, både om studier som publiceras och om idéer till framtida studier. Därför har EBA under året arbetat för att ytterligare utveckla dialogen med viktiga målgrupper.

Samtidigt har EBA initierat aktiviteter som även riktar sig till något bredare grupper. Hösten 2018 arrangerade EBA, ihop med Sida, evenemanget Sthlm Evaluation Week; en temavecka med seminarier och nätverkande för att belysa utvärderingens roll inom biståndet. Vår podcast EBA-podden och deltagande på konferenser som MR-dagarna ger också flera möjlighet att ta del av våra studier.

I årsrapporten Biståndsanalys 2019 uppmärksammar vi de viktigaste lärdomarna från det gångna årets rapporter och seminarier. Vi hoppas inspirera till läsning och samtal om det svenska biståndets effektivitet, vägval och möjligheter.

Varmt välkomna att kontakta oss med reflektioner och idéer.

Stockholm, 31 mars 2019



Helena Lindholm, ordförande

Johan Schaar, vice ordförande

Kim Forss

Torgny Holmgren

Sara Johansson de Silva

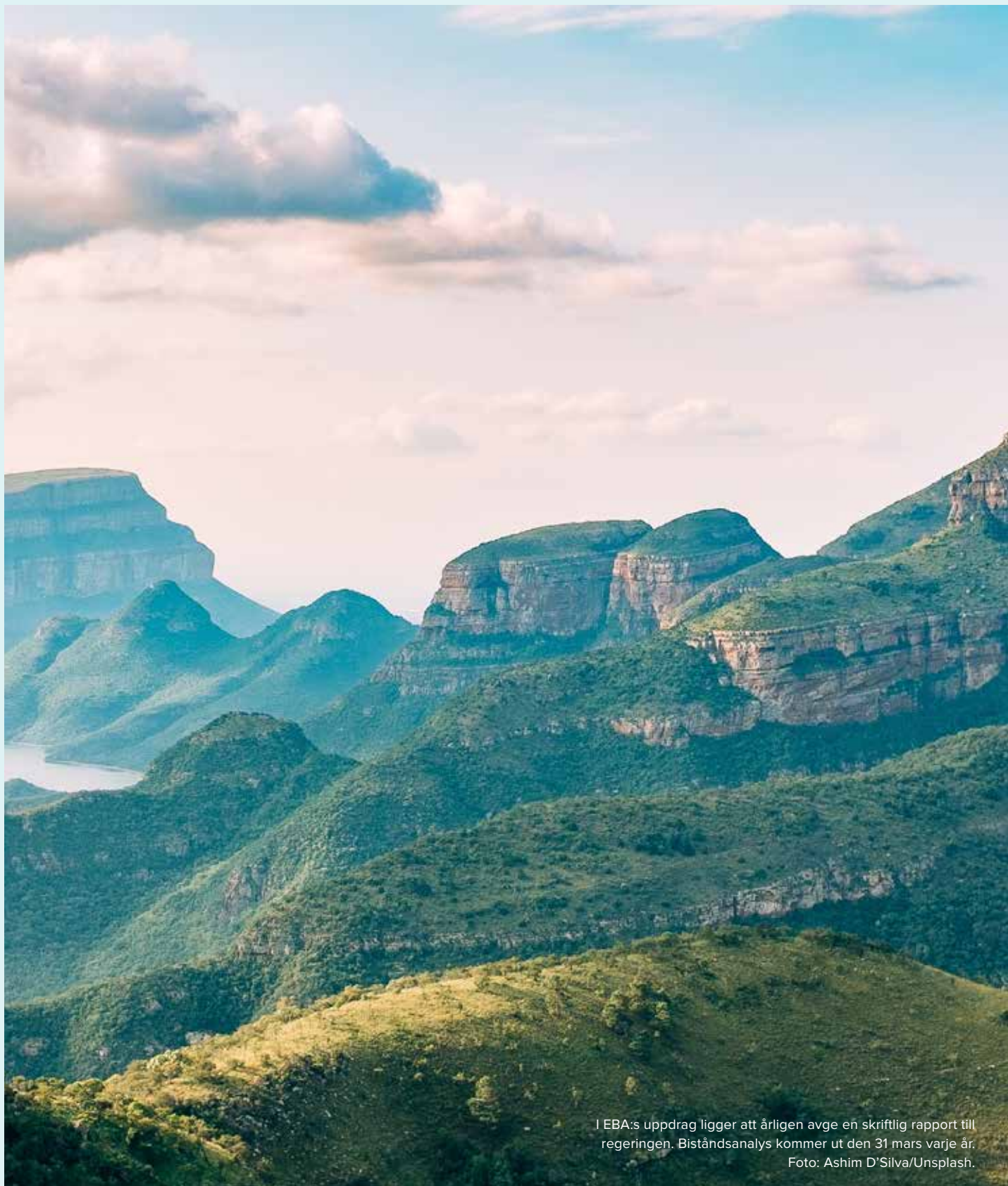
Magnus Lindell

Eva Lithman

Julia Schalk

Fredrik Ugglå

Janet Vähämäki



I EBA:s uppdrag ligger att årligen avge en skriftlig rapport till regeringen. Biståndsanalys kommer ut den 31 mars varje år.
Foto: Ashim D'Silva/Unsplash.

”EBA har i nuläget
två pågående
utvärderingar
av svenskt
klimatbistånd”



Helena Lindholm är ordförande för EBA och professor i freds- och utvecklingsforskning vid Göteborgs universitet.

MED RELEVANSEN I FOKUS

Under 2018 har EBA vässat den strategiska inriktningen för rapporterna. Vi har också utvecklat formerna för möten och dialog, säger ordföranden Helena Lindholm.

VAD TÄNKER DU OM ÅRET SOM GÅTT?

Migrationen i världen fortsätter att vara en brännande aktuell fråga. EBA presenterade en rapport om relationen mellan humanitärt bistånd och utvecklingssamarbete i krigets Syrien, med betydelse för frågor om flykt och bistånd.

Vi har också initierat en översikt om vilken roll migrationen spelar för utveckling. Sambanden är komplexa och det är viktigt att lyfta fram hela vidden av aspekter.

Efter sommaren 2018 är det omöjligt att inte peka på klimatfrågor som viktiga ur ett biståndsperspektiv. EBA har i nuläget två pågående utvärderingar av svenskt klimatbistånd.

NÅGRA FLER STUDIER DU VILL LYFTA FRAM?

EBA har bland annat fokuserat på biståndets form och styrning. En viktig rapport analyserar det generella budgetstödet och drar slutsatsen att det kan vara ett effektivt sätt att minska fattigdom.

Jag vill också gärna nämna studien om bistånd i ”krympande demokratier”, länder där auktoritära tendenser ökar. Rapporten visar att det är viktigt att fortsätta stötta civilsamhället i ett sådant läge.

HUR UTVECKLADE EBA SITT ARBETE UNDER 2018?

Vi har arbetat fram en tydligare strategisk styrning av våra rapporter. Expertgruppen har tagit fram ett antal fokusområden som vi vill satsa på. Det är ett sätt att tillgodose relevans och samtidigt lyfta blicken för att se vilka trender och förändringar biståndet står inför framöver.

EBA, SOM ARBETAR MED ATT UTVÄRDERA BISTÅND, BLEV SJÄLV FÖREMÅL FÖR EN GRANSKNING UNDER 2018?

Ja, Statskontorets översyn av EBA har inneburit möjligheter för oss att kritiskt granska oss själva och fundera på hur vi bäst säkerställer att våra rapporter är användbara. Den har kopplats till de diskussioner som vi alltid har pågående.

Vi vill ju både vara relevanta och uppnå högsta möjliga kvalitet på våra studier. Statskontorets slutsats att EBA bör behålla den organisationsform som finns i dag gladdde oss, eftersom det gör att vi kan fokusera på innehållet i vår verksamhet snarare än på de yttre formerna.

VAD ÄR VIKTIGAST FÖR ATT UPPNÅ RELEVANS?

Att ha en djup, regelbunden dialog med våra huvudsakliga målgrupper, det vill säga UD och Sida, samtidigt som vi värnar vårt oberoende. Under 2018 har vi förstärkt de olika formerna för möten och dialog.

VILKEN ÄR EBA:S ROLIGASTE NYHET UNDER 2018?

Att vi startat ett radioprogram, EBA-podden, där experter och praktiker samtalar om aktuella biståndsfrågor.

Vi har valt podcasten för att den är ett format som man kan lyssna till på vägen till jobbet, på promenaden, på gymmet eller vid matlagning. Den är ett enkelt sätt att omvärldsbevaka för dem som arbetar med, eller är intresserade av, bistånd.

UTMANINGAR MED ATT LEVERERA BISTÅND

De internationella principerna för ett effektivare bistånd handlar om ägarskap, anpassning, långsiktiga resultat, inkluderande partnerskap och transparens.

De har utformats vid högnivåmöten i Paris (2005), Accra (2009), Busan (2011) och Mexico City (2014).

Trots att det globala partnerskapet GPEDC slutit upp kring dem, har principerna i dag kommit lite i skymundan.

Utmaningarna med att utforma ett effektivt bistånd blir större när fler länder orienterar sig mot egna prioriteringar och gör avsteg från principer om effektivitet. I vissa fall kan Sverige agera ensamt. I andra fall krävs samarbete.

EBA har under året aktualiserat flera perspektiv med koppling till effektivitetsagendan.

ÄGARSKAP I EN NY TID

Partnerlandets ägarskap framhålls ofta som centralt för att utvecklingssamarbetet ska vara effektivt. Hur kan vi främja denna princip i dag? Nya förutsättningar för det internationella biståndet kräver nya förhållningssätt.

I SVENSKT BISTÅND har principen om ägarskap, som bland annat betonas i Parisdeklarationen från 2005, länge haft en framträdande plats. Utvecklingssamarbetet ska bidra till att stärka nationellt ansvar och ägarskap. Detta kan göras exempelvis genom att stötta institutioner, demokratiska processer, högre utbildning och forskning, liksom genom att stärka system för finansiell styrning med åtgärder mot korruption.

”Arbetsformerna inom biståndet i dag är inte lätta att förena med lokalt ägarskap. Detta riskerar på sikt hållbarheten.”

EBA har i flera studier genom åren närmat sig ägarskapsbegreppet. Betydelsen av ägarskap i svenskt utvecklingssamarbete med Tanzania och Uganda diskuteras i två rapporter från 2016 (*EBA 2016:09*, *EBA 2016:10*).

Therese Brolins doktorsavhandling om resultat

och ägarskap i svenskt utvecklingssamarbete summeras i en EBA Dissertation Brief (*EBA DDB 2017:10*). Hon pekar på utmaningarna med att förena resultatagendan och partnerlandets ägarskap. En förutsättning är att man utgår från utvecklingspartners förutsättningar och mål. För hållbara, ändamålsenliga resultat behöver biståndet skifta från givarskap till ägarskap.

På senare år har stora förändringar skett i biståndets uppbyggnad och genomförande. Landtill-land-samarbeten har minskat väsentligt och multilaterala insatser och globala initiativ har ökat. Intressenterna och aktörerna har blivit fler. Mellanhänderna (intermediärerna) är många på såväl givar- som mottagarsidan.

Med Agenda 2030 från 2015 har även målen för hållbar utveckling blivit fler; de handlar både om varje lands ansvar och om globala utmaningar som kräver gränsöverskridande samarbete.

I STUDIEN *Seeking Balanced Ownership in Changing Development Cooperation Relationships* undersöker Niels Keijzer, Stephan Klingebiel, Charlotte Örnemark och Fabian Scholtes (*EBA 2018:08*) ägarskap i förhållande till den samtida biståndsarkitekturen. Hur kan denna princip främjas när bistånd allt mer kanaliseras genom internationella organ, specialiserade vertikala fonder och civilsamhällets organisationer?

Keijzer m.fl. konstaterar att ägarskapsprincipen förblir relevant och fortsatt bör vara

vägledande. Den är både ett mål i sig och ett medel för effektivt utvecklingssamarbete. Dagens arbetsformer inom biståndet är inte lätta att förena med ett tydligt lokalt ägarskap. Detta riskerar på sikt hållbarheten. Därför är det angeläget att framhålla betydelsen av ägarskap och att hitta fungerande arbetssätt.

Det krävs genomgripande förändringar, skriver Keijzer m.fl. Aktörerna bör sträva efter en balans mellan kontroll hos ett fåtal och förankring hos fler. Detta kräver mer öppenhet, lärande och adaptiva arbetssätt. Hänsyn bör också tas till andra viktiga aspekter som kännetecknar framgångsrikt utvecklingssamarbete, såsom transparens, kapacitetsbyggande och maktfördelning. Ägarskap är även nära kopplat till tillit.

En väg framåt, enligt rapportförfattarna, vore att inkludera ägarskapsbegreppet mer aktivt i en bredare diskussion om hur utvecklingssamarbete kan bedrivas. De ser OECD:s biståndskommitté DAC som en lämplig arena för detta.

Problem behöver vara lokalt definierade och lösningar lokalt ägda, konstateras i studien. Då kan diskussionen leda till ett mer jämställt arbetssätt, med ägarskap i alla led.

SLUTSATSER

- Ägarskap bör fortsatt vara en vägledande princip i internationellt utvecklingssamarbete.
- Trenden från samarbeten land-till-land mot multilateralt stöd genom FN-organ, globala fonder och andra intermediärer har skapat nya förutsättningar för ägarskap. Nu krävs nya arbetssätt.

RAPPORTER:

S-E. Kruse (2016), *Exploring Donorship - Internal Factors in Swedish Aid to Uganda*, **EBA 2016:09**

M. McGillvray, D. Carpenter, O. Morrissey och J. Thaarup (2016), *Swedish Development Cooperation with Tanzania – Has it Helped the Poor?*, **EBA 2016:10**

T. Brolin (2017), *Results and Ownership in Swedish Development Cooperation*, **EBA DDB 2017:10**

N. Keijzer, S. Klingebiel, C. Örnemark och F. Scholtes (2018), *Seeking Balanced Ownership in Changing Development Cooperation Relationships*, **EBA 2018:08**



A photograph of a long, multi-arched stone bridge spanning a river. The bridge is made of light-colored stone and features several large, rounded arches. The water in the river is calm, reflecting the bridge and the surrounding landscape. In the background, a steep, forested mountain rises, with some rocky outcrops visible. The sky is overcast, and there is a soft, hazy atmosphere. The text is overlaid on the right side of the image.

”Ägarskap är nära kopplat till tillit”

Problem behöver vara lokalt definierade och lösningar lokalt ägda, konstaterar en EBA-rapport från 2018. Bilden är från Višegrad, Bosnien & Hercegovina. Foto: Torsten Muller/Unsplash.



Oftast kontrakteras det svenska biståndet i kronor. Då de flesta mottagare arbetar i andra valutor skapas en osäkerhet kring de verkliga resurserna i projekten.
Foto: Nicolas Cool/Unsplash

FÖRUTSÄGBARHET FÖR EFFEKTIVITET

Få verksamheter gynnas av överraskande förändringar i finansieringen. EBA har tittat på hur valutarörelser påverkar förutsägbarheten i svenskt bistånd – och därmed biståndets effektivitet och resultat.

SVÄNGNINGAR I bistandsflöden, volatilitet, kan vara förväntade, som när de kommer av politiska förändringar eller förannonserade omprioriteringar hos biståndsgivare. De kan också vara mer oväntade, som efter ett val i ett givarland, en plötslig finansiell kris, eller vid indragningar i biståndet för att täcka andra kostnader i givarlandet.

I en underlagsrapport (april 2018) sammanfattar Matilda Svedberg litteraturen på området och visar att volatiliteten i det svenska biståndet till sex undersökta partnerländer skiljer sig åt, men att den är låg jämfört med andra givarländer.

”Biståndet skulle kunna kontrakteras till fasta växelkurser”

VOLATILITET KAN VARA ett tecken på flexibilitet och behöver inte vara negativt. Få verksamheter gynnas dock av överraskande förändringar i finansieringen. Därför är förutsägbarhet ett viktigt kriterium för biståndets effektivitet.

En källa till bristande förutsägbarhet är valutarörelser. Oftast kontrakteras det svenska biståndet i kronor och därmed är värdet av finansieringen knutet till värdet av kronan. Då de flesta mottagare arbetar i andra valutor skapas en osäkerhet kring de verkliga resurserna i projekten.

Númi Östlund visar i rapporten *How predictable is Swedish Aid?* (EBA 2018:03) att osäkerheten på tre års sikt (en vanlig kontraktstid) ligger uppemot 25%. Huruvida en utbetalning på 10 miljoner kronor i mottagen valuta motsvarar 7,5 eller 12,5 miljoner påverkar kraftigt möjligheten att effektivt leverera resultat.

ÖSTLUND KONSTATERAR ATT det redan existerar lösningar för att valutasäkra det bistånd som genomförs i större valutor. En väsentlig del av svenskt bistånd skulle kunna kontrakteras till fasta växelkurser, vilket sannolikt skulle leda till ett större bistånd i utländsk valuta.

För bistånd i mindre valutor är en möjlig lösning att använda Sidas garantiinstrument.

SLUTSATSER

- Bristande förutsägbarhet ger en svårplanerad verksamhet och en osäker volym.
- Svenskt bistånd skulle till stor del kunna kontrakteras till fasta växelkurser, vilket skulle leda till mer bistånd i utländsk valuta.
- För bistånd i mindre valutor kan Sidas garantiinstrument minska risken för växelkursvolatilitet.

RAPPORTER:

N. Östlund (2018), *How Predictable is Swedish Aid? A Study of Exchange Rate Volatility*, **EBA 2018:03**

M. Svedberg (2018), *Volatility in Swedish Aid - The Case of Six Long-Term Partner Countries*, **underlagsrapport, april 2018**

BISTÅNDETS UTFORMNING

Det statliga biståndet utgör en minskande andel av resursflödet till låg- och medelinkomstländer. Remitteringar, utländska investeringar och bidrag från privata fonder och organisationer står idag för en mycket större andel av de totala flödena. Så hur kan biståndet kanaliseras för att göra mest nytta?

UNDER 2018 belyste flera EBA-rapporter biståndets utformning. Analyserna omfattar bland annat kärnstöd, budgetstöd, bistånd via FN-systemet, stöd till civilsamhället, myndighetssamarbeten och den statliga investeringsfonden Swedfund.

Budgetstöd bygger på förtroendet för partnerlandets förmåga att förvalta, fördela och följa upp medlen via egna institutioner. Geske Dijkstra visar i sin rapport *Budget Support, Poverty and Corruption* (EBA 2018:04) att budgetstöd fungerat bra för att bekämpa fattigdom, samt för att stärka kapaciteten i offentlig förvaltning. Dijkstras analys visar också att såväl det horisontella ansvarsutkrävandet (som revision) som det vertikala (via det civila samhället, parlamentet och media) har ökat i länder med budgetstöd.

Trots säkerställda goda effekter i enlighet med målen inom svenskt bistånd, har det generella budgetstödet under de senaste åren nästan helt fasats ut. Frågan är varför.

KARL-ANDERS LARSSON konstaterar i sin underlagsrapport *The Rise and Fall of Budget Support in Swedish Development Cooperation* (EBA 2018) att svenska politiker kring år 2012 började se budgetstöd som ett politiskt högriskprojekt. De oroade sig för korrupktion och bristen på kontroll, samt tyckte att multilaterala organisationer var lämpligare givare av denna biståndsform.





Kärnstöd är ett icke-öronmärkt bistånd till organisationer. Budgetstöd är ett icke-öronmärkt bistånd till en stat. Bilden är från Sagaing Region, Myanmar. Foto: Robert Collins/Unsplash.

Larsson skriver att den resultatbaserade styrning som var tänkt att öka kontrollen gjorde det svårare att visa samband mellan det svenska budgetstödet och konkreta resultat. I stället blev projektstöd vanligare, en form som enligt Dijkstra dock bidrar till att fragmentera biståndet och som inte heller stärker den offentliga förvaltningen i partnerlandet, då det i regel hanteras av givarna eller civilsamhällets organisationer.

Dialog är ett viktigt instrument inom det svenska biståndet och Larsson visar att det varit väsentligt för det svenska budgetstödet. Dijkstra konstaterar dock att policydialog kopplad till budgetstöd inte varit effektiv i att stärka demokrati och mänskliga rättigheter.

”Biståndet till länder med krympande demokratiskt utrymme bör hållas flexibelt”

HUR BÖR DÅ BISTÅNDET utformas till länder med auktoritärt styre och liten vilja till dialog? Åsa Eldén och Paul Levin har i rapporten *Swedish Aid in the Era of Shrinking Democratic Space – the Case of Turkey* (EBA 2018:06) analyserat vilka utmaningar bistånd står inför i en miljö som präglas av godtycklighet och snabbt skiftande förutsättningar.

Sveriges bistånd till Turkiet riktar sig till civilsamhället med fokus på jämställdhet, yttrandefrihet och respekt för mänskliga rättigheter. Eldén och Levin understryker vikten av att långsiktigt stötta organisationer via kärnstöd, trots risken som är förknippad med att vara mottagare av utländskt bistånd. Vidare pekar författarna på betydelsen av att ha en nära dialog med mottagarna, samt av att biståndet till länder med krympande demokratiskt utrymme hålls flexibelt.

Sveriges kärnstöd till Förenta Nationerna motiveras i regeringens Policyramverk (Skr. 2016/17:60) med att det skapar en plattform för svensk normativ och strategisk påverkan. Nina Connelly, Stephen Browne och Thomas G. Weiss studie *Sweden's Financing of UN Funds and Programmes: Analyzing the Past, Looking to the*

Future (EBA 2017:11) konstaterade att 55 procent av det svenska multilaterala biståndet ges som kärnstöd, vilket är mycket högt i en internationell jämförelse. Då trenden går mot mer öronmärkt stöd rekommenderar Connelly m.fl. att Sverige verkar för en ny oberoende kommission om FN:s finansiering, samt kräver att alla FN-organisationer förbättrar kommunikationen kring kärnstödets betydelse.

EN FORM AV BISTÅND som inte utvärderats så mycket vad gäller långsiktiga effekter och kostnads-effektivitet, är svenska myndigheters samarbeten med sina motsvarigheter i partnerländer. I en tidigare studie (EBA 2015:05) har den svenska kompetensen lyfts fram som en tillgång som kan nyttjas bättre.

Ineffektiva skattesystem utgör exempelvis ett stort problem i många partnerländer. Klas Markensten fick i uppdrag att redogöra för Skatteverkets arbete med partnerländer från 1985 och framåt, i underlagsrapporten *Sweden's Development Support to Tax Systems* (EBA 2018). Trots få utvärderingar visar Markensten att stödet via Skatteverket är relevant, kostnadseffektivt och tycks ha långsiktiga effekter.

För att öka kunskapen om effekterna av förvaltningsbiståndet påbörjar EBA under 2019 en utvärdering av det svenska myndighetsbiståndet till Västra Balkan under de senaste 20 åren.

En ökande andel av det totala offentliga biståndet går till utvecklingsfinansiärer som statliga Swedfund. Detta bistånd investeras i privata företag för att nå utvecklingseffekter.

Stephen Spratt, Justin Flynn och Peter O'Flynn konstaterar i sin rapport *DFIs and Development Impact: An Evaluation of Swedfund* (EBA 2018:01) att Swedfund sannolikt bidragit till att minska fattigdom, men att bristen på data gör det svårt att slå fast detta samband.

SLUTSATSER

- Budgetstöd har stor effekt för fattigdomsbekämpning, men liten effekt vad gäller att stärka demokrati och mänskliga rättigheter.
- I repressiva miljöer bör biståndet till det lokala civilsamhället vara flexibelt och småskaligt.
- När olika former av stöd till den privata sektorn ökar, behövs ytterligare analys av hur det statliga biståndet kan kanaliseras för att skapa mest värde och nytta.

RAPPORTER:

G. Dijkstra (2018), *Budget Support, Poverty and Corruption: A Review of the Evidence*, **EBA 2018:04**

K-A. Larsson (2018), *The Rise and Fall of Budget Support in Swedish Development Cooperation*, **underlagsrapport, oktober 2018**

Å. Eldén, P. Levin (2018), *Swedish Aid in the Era of Shrinking Democratic Space – the Case of Turkey*, **EBA 2018:06**

K. Markensten (2018), *Sweden's Development Support to Tax Systems*, **underlagsrapport, april 2018**

S. Spratt, J. Flynn, P. O'Flynn (2018), *DFIs and Development Impact: An Evaluation of Swedfund*, **EBA 2018:01**

N. Connelly, S. Browne, T. G. Weiss (2017), *Sweden's Financing of UN Funds and Programmes: Analyzing the Past, Looking to the Future*, **EBA 2017:11**

A. Kocks, H. Roggeman, H. Roxin, R. Wedel (2018), *Building Bridges Between International Humanitarian and Development Response to Forced Migration*, **EBA 2018:02**

M. Andrews (2015), *Has Sweden Injected Realism into Public Financial Management Reforms in Partner Countries?*, **EBA 2015:05**

”En form av bistånd som inte utvärderats så mycket är svenska myndigheters samarbeten med sina motsvarigheter i partnerländer”



Under 2018 belyser flera EBA-rapporter biståndets utformning. Bilden är från Luang Prabang, Laos. Foto: Peter Hershey/Unsplash.

HUMANITÄRT BISTÅND

– ÖKANDE BEHOV MÖTER BRISTANDE RESURSER

År 2017 var 201 miljoner människor i behov av humanitärt stöd – fler än någonsin tidigare. Samtidigt är detta bistånd, till människor i akut nöd, underfinansierat. EBA har tagit fram två rapporter som på olika sätt belyser utmaningar inom det humanitära systemet.

UNDER DET SENASTE decenniet har de humanitära behoven uttryckta genom FN:s appeller ökat radikalt, från knappt 6 till 25 miljarder dollar. Samtidigt har den inkomna finansieringen i genomsnitt täckt en allt mindre andel av dessa behov. År 2007 täcktes i genomsnitt 71 procent – tio år senare var andelen 59 procent.

”Det saknas uppföljning, utvärdering och lärande vid humanitära kriser”

Hur kan omvärlden nå de behövande och rädda liv när resurserna inte räcker till? Och hur ska resultaten av insatser i kriser bli mer långsiktigt hållbara för dem som drabbas?

Under året har EBA låtit genomföra två studier som analyserar dessa utmaningar. Sophia Swithern beskriver i *Underfunded Appeals: Understanding the Consequences, Improving the System* (EBA 2018:09) följer av underfinansierade FN-appeller. Alexander Kocks, Ruben Wedel, Hanne Roggemann och Helge Roxin (EBA 2018:02) undersöker i *Building Bridges between International Humanitarian and Development Responses to Forced Migration* den bristande samverkan mellan humanitärt bistånd och långsiktigt utvecklingssamarbete under Syrienkrisen.

Vad händer när endast drygt hälften av de uttryckta behoven finansieras? Sophia Switherns studie visar att det inte är helt enkelt att besvara den frågan. En av hennes slutsatser är att informationen som finns tillgänglig är begränsad.

Genom fallstudier i Tchad, Somalia och Haiti ser Swithern att neddragningar som humanitära organisationer tvingas göra berör samtliga sektorer. Livsmedelsbehoven är bäst tillgodosedda, medan behov inom vatten och sanitet, samt skydd och skolor för flyktingbarn får minst stöd. Vissa delar av de drabbade länderna nås överhuvudtaget inte av någon hjälp.

Bristen på resurser leder till att en mindre mängd förnödenheter kan upphandlas, vilket leder till högre enhetspriser. Resurserna räcker därmed till färre människor. Samtidigt tvingas organisationerna dra ner på personal, vilket gör det svårare att nå ut. Drabbade befolkningsgrupper har fått matransoner halverade och kontantbidrag kraftigt minskade.

EN ANNAN UTMANING för det humanitära biståndet är att givarna styr sina bidrag hårt genom öronmärkning. Sophia Swithern pekar på vikten av icke-öronmärkta fonder som snabbt och flexibelt kan möta nya behov.

Att dra säkra slutsatser om vad underfinansieringen leder till för de drabbade är alltså svårt. Fattigdom och misär kan ha andra orsaker än brister i det humanitära systemet. Swithern konstaterar att det finns omfattande problem med informationsutbyte i det humanitära systemet. Hon saknar uppföljning, utvärdering och lärande vid humanitära kriser.

Det finns också behov av förbättringar i hur



FN utfärdar internationella appeller om finansiering vid humanitära kriser. Appellerna anger hur stora de humanitära behoven är och hur mycket pengar som behövs. Bilden är från Kenya, juni 2018. Foto: Anouk Delafortrie/EU Civil Protection and Humanitarian Aid Operations

FN:s appeller utformas och används, enligt Sophia Swithern. För att appellerna ska fungera väl som strategiska instrument, och inte bara som underlag för att söka finansiering, behöver regelbunden uppföljning och rapportering av den samlade humanitära strategin ske.

Dessutom måste urvalet av de viktigaste behoven och vad som kan prioriteras vid olika finansieringsnivåer bli tydligare.

När katastroferna blir fler behöver mer kraft läggas på att förebygga dem och stärka samhällets och individers motståndskraft. Den uppgiften kan inte det humanitära biståndet klara på egen hand, utan den behöver kopplas till ett mer långsiktigt utvecklingssamarbete.

Samverkan av det slaget är en viktig utmaning som undersöks av en forskargrupp vid det tyska utvärderingsinstitutet DEval (*EBA 2018:02*). Framsteg har gjorts, men mycket återstår, konstaterar de.

Byråkratiska regler, rigida finansieringscykler, brist på gränsöverskridande kompetens hos personal och geografiska avstånd är några av de viktigaste hindren för en välfungerande samordning mellan humanitära organisationer och aktörer inom det långsiktiga utvecklingssamarbetet.

Rapportförfattarna Kocks m.fl. framhåller Sida som en förebild både vad gäller helhetssynen på insatser och samarbete mellan personalkategorier.

I diskussioner kring denna EBA-rapport underströks hur viktigt det är att humanitära principer upprätthålls, som att slå vakt om opartiskhet, så att hjälpen når fram i konfliktsituationer.

SLUTSATSER

- Bristen på uppföljning av konsekvenser när resurserna inte räcker till, riskerar att undergräva förtroendet för det humanitära systemet.
- Underfinansiering och icke samordnade givare försämrar systemets effektivitet.
- Samverkan mellan humanitärt bistånd och långsiktigt utvecklingssamarbete är fortsatt svår, trots årtionden av diskussioner.

RAPPORTER:

A. Kocks, R. Wedel, H. Roggemann och H. Roxin (2018), *Building Bridges between International Humanitarian and Development Responses to Forced Migration*, **EBA 2018:02**

S. Swithern (2018), *Underfunded Appeals: Understanding the Consequences, Improving the System*, **EBA 2018:09**



Sveriges samarbeten med den privata sektorn är begränsade i jämförelse med andra givarländer. Bilden är från Koh Rong, Krong Preah Sihanouk, Kambodja. Foto: Alex Person, Unsplash.

SVENSKT BISTÅND – OPEN FOR BUSINESS?

Näringslivet spelar en allt viktigare roll i internationellt utvecklingsarbete. Företagens kapital, innovationskraft och kompetens behövs för att uppnå de globala målen. Samtidigt kvarstår utmaningar med att värdera resultat i delar av det bistånd som involverar näringslivet.

HÖGNIVÅMÖTET OM biståndseffektivitet i Busan år 2011 var en vändpunkt i synen på samverkan med näringsliv och andra nya aktörer. Icke-offentliga aktörer (såsom företag, civilsamhälle och privata stiftelser) spelar i dag en större roll i biståndets värdekedjor.

Samverkan mellan näringsliv och bistånd kan ta sig två olika uttryck. Dels handlar det om att utveckla den privata sektorn i samarbetsländer genom till exempel teknologiöverföring, uppbyggnad av institutionell infrastruktur, forskning och utveckling, rättsliga ramverk, finansieringsmekanismer, med mera. Dels spelar näringslivet en viktig roll som leverantör av varor och tjänster inom i stort sett alla sektorer i biståndet.

Vad gäller den första av de ovan nämnda rollerna, har Sverige lång erfarenhet av att mobilisera svenskt näringsliv och stärka näringslivet i låg- och medelinkomstländerna, med flera stora utredningar om resultat och mål kopplat till detta.

Sara Johansson de Silva, Ari Kokko och Hanna Norberg menade dock i sin rapport *Now Open for Business: Joint Development Initiatives Between the Private and Public Sector in Development Cooperation* (EBA 2015:06) att ”Sveriges samarbeten med den privata sektorn är förhållandevis begränsade, både som andel av biståndet och jämfört med andra länder”.

Enligt rapporten uppgick stödet år 2014 genom Sidas direkta och indirekta samarbeten (exklusive garantier), till 0.8 procent av Sveriges totala biståndsbudget. Kapitaltillskott till Swedfund bidrog samma år med ytterligare 1.3 procent.

Detta kan jämföras med att humanitärt bistånd

och samarbete med civilsamhället genom Sida står för 10 procent var av det totala biståndet.

Rapporten pekar också på att Danmarks näringslivssamarbeten genom Danida (motsvarigheten till Sida) uppgick till fyra procent av landets totala budget för bilateralt och multilateralt samarbete. Swedfund är en av de minsta utvecklingsfinansiärerna (EDFI) i Europa.

”En särskild utmaning handlar om respekten för mänskliga rättigheter”

VILKA UTMANINGAR FINNS DÅ med att involvera näringslivet i biståndet? Johansson de Silva m.fl. (EBA 2015:06) konstaterar att privata företag har mycket att bidra med vad gäller kompetens och innovationskraft, men en risk är att vinstintressen och utvecklingsmål blandas ihop. Det kan uppstå motsättningar mellan kommersiella krafter och principer för biståndseffektivitet, som exempelvis transparens, bred systemförändring och harmonisering av insatser.

En särskild utmaning handlar om respekten för mänskliga rättigheter. Rasmus Kløcker Larsen och Sandra Atler undersökte i *Business and*

Human Rights in Development Cooperation – Has Sweden Incorporated the UN Guiding Principles? (EBA 2015:8) hur svenska staten integrerat normer för företagande och mänskliga rättigheter i några institutioner som bedrev utvecklings-samarbete i samarbete med näringslivet.

Slutsatsen var att svenska myndigheter och statliga bolag behövde anpassa rutiner för att undvika brott mot mänskliga rättigheter. Den aktör som kommit längst i ett sådant arbete var, enligt författarna, Swedfund.

Avseende den andra av de ovan nämnda rollerna så har det tidigare förts en diskussion om återflöde av biståndsmedel. Dock är forskningen i stort sett enig om att bundenhet sänker biståndseffektiviteten. En styrka i det svenska utvecklings-samarbetet är att det inte knyts till specifika leverantörs-hänsyn eller till krav på motköp. Sverige hade enligt OECD 2016 99,6% obundet bistånd.

VAD VET VI DÅ OM resultaten när det gäller att utveckla den privata sektorn i samarbetsländerna? Claes Lindahl, Julie Catterson Lindahl, Mikael Söderbäck och Tamara Ivankovics utvärdering av det långsiktiga biståndet till inkluderande ekonomisk utveckling i Bosnien och Hercegovina, *Nation Building in a Fractured Country – An Evaluation of the Swedish Cooperation in Economic Development with Bosnia & Herzegovina 1995-2018* (EBA 2018:10), pekar på förhållandevis svaga resultat i flera insatser inom jordbruk, finans, regional utveckling och småföretagande.

Förklaringen är, enligt rapportförfattarna, bland annat den politiskt och institutionellt svåra miljön i landet, felaktiga val av sektorer, svag styrning, samt det faktum att en del insatser har skapat felaktiga incitament och stört marknader.

Stephen Spratt, Peter O'Flynn och Justin Flynn fann i sin utvärdering *DFIs and Development Impact: An Evaluation of Swedfund* (EBA 2018:01) tecken på att Swedfunds investeringar hade bidragit positivt till fattigdomsminskning. Forskarna kunde dock inte utifrån tillgänglig data

besvara frågan slutgiltigt. De fann även indikationer på att Swedfund hade påverkat företagens miljömässiga och sociala styrning.

En rekommendation var att fokusera på konkret och tillförlitlig uppföljning av betydligt färre kärnfrågor, till exempel inom skatteuppbörd och sysselsättning.

SLUTSATSER

- Globalt ökar näringslivets närvaro i det internationella utvecklings-samarbetet. I Sverige är näringslivets roll i biståndet avsevärt mindre än i många jämförbara länder.
- Frågan om hur, när och varför näringslivet ska involveras i utvecklings-samarbetet bör bli föremål för en bredare diskussion.
- Vi behöver mer kunskap om de långsiktiga effekterna av stöd till den privata sektorn.

RAPPORTER:

S. Johansson de Silva, A. Kokko och H. Norberg (2015), *Now Open for Business: Joint Development Initiatives Between the Private and Public Sector in Development Cooperation*, EBA 2015:06

R. Kløcker Larsen och S. Adler (2015), *Business and Human Rights in Development Cooperation – Has Sweden Incorporated the UN Guiding Principles?*, EBA 2015:08

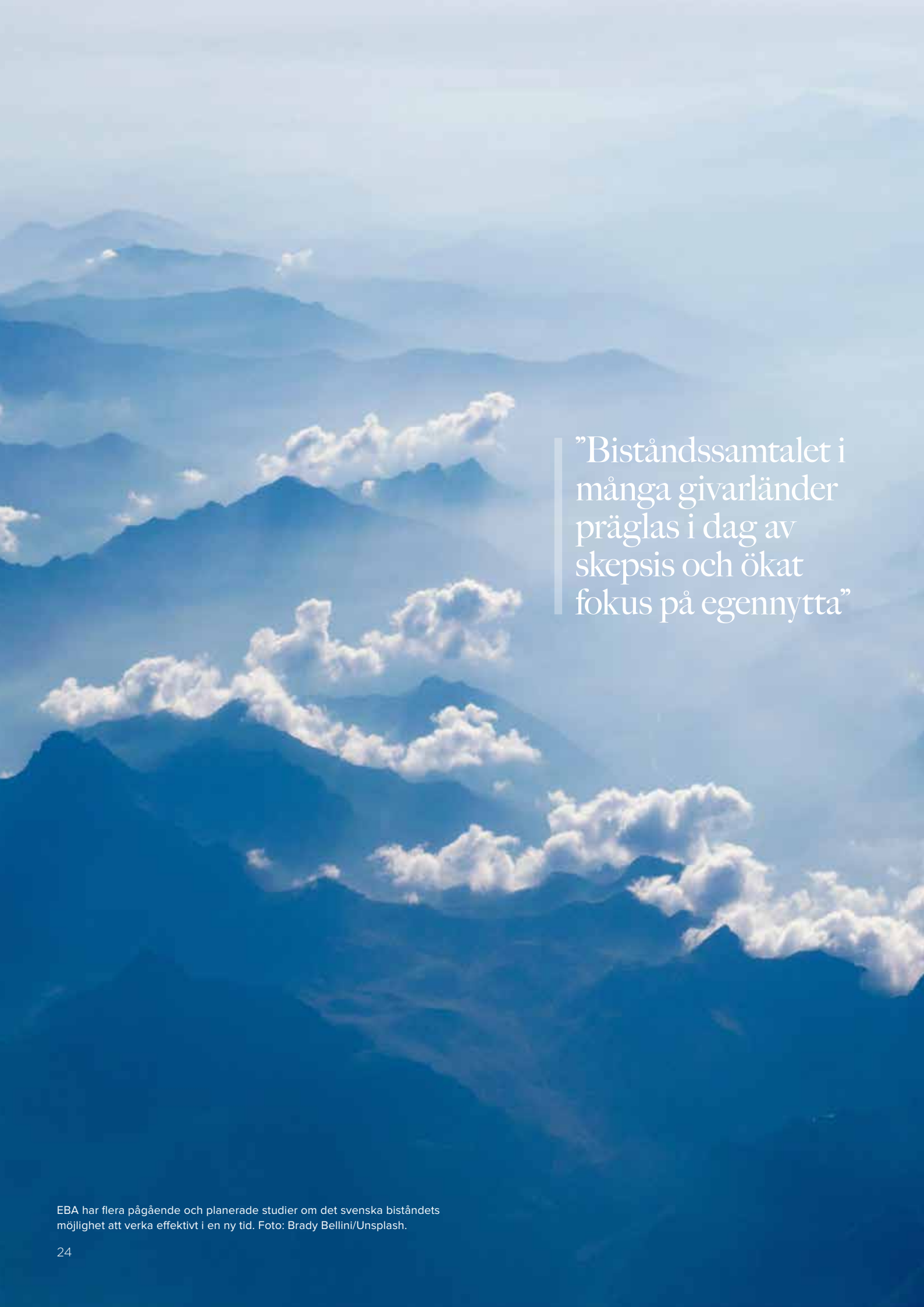
C. Lindahl, J. Catterson Lindahl, M. Söderbäck och T. Ivankovic (2018), *Nation Building in a Fractured Country – An Evaluation of the Swedish Cooperation in Economic Development with Bosnia & Herzegovina 1995-2018*, EBA 2018:10

S. Spratt, P. O'Flynn och J. Flynn (2018), *DFI's and Development Impact: An Evaluation of Swedfund*, EBA 2018:01

”De fann tecken
på att Swedfunds
investeringar hade
bidragit positivt
till fattigdoms-
minskning”



En styrka i det svenska utvecklingssamarbetet är att det inte knyts till specifika leverantörer eller krav på motköp. Bilden är från Kakuma Camp, Kenya. Foto: Barbara Minishi/EU Civil Protection and Humanitarian Aid Operation.



”Biståndssamtalet i många givarländer präglas i dag av skepsis och ökat fokus på egennytta”

FRAMÅTBLICK

Målet för det svenska biståndet är att skapa bättre levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom och förtryck. Men en föränderlig omvärld, i vilken kartor över såväl fattigdom som förtryck ritas om, ställer morgondagens bistånd inför en rad svåra vägval.

MYCKET PEKAR PÅ att flertalet fattiga människor om ett decennium inte kommer att bo i de fattigaste länderna utan i medelinkomstländer. I vilken utsträckning bör biståndet verka i de länder som kan sägas ”ha råd” att med egna medel bekämpa fattigdom? Hur samspelar det med principer om ägarskap? Och hur kommer ägarskap att definieras i framtiden?

I vissa medelinkomstländer är det lätt att motivera fortsatt bistånd. När staten inte uppfattas företräda befolkningen, vid förtryck eller krympande demokratiskt utrymme, finns skäl att fortsatt stärka utsatta grupperns förutsättningar för bättre levnadsvillkor. Samtidigt finns det stora utmaningar att effektivt genomföra sådan verksamhet.

Det internationella biståndets roll i dessa sammanhang är inte självklar och kommer därför att behöva diskuteras även framöver, liksom frågan om hur biståndet kan komplettera andra typer av finansiella flöden.

PARALLELLT MED DETTA kommer ett ökande antal fattiga att leva i sviktande situationer och stater. En fortsatt satsning på bistånd till länder vilka befinner sig i väpnad konflikt eller postkonflikt, med återuppbyggnad i fokus, är därför att vänta. Även här är utmaningarna med ett effektivt genomförande avsevärda.

Tendenser som de ovan nämnda, kan leda till att bistånd till traditionella mottagare – relativt stabila låginkomstländer med satsningar på utbildning och hälsovård i centrum – kan minska, relativt sett. Samtidigt kommer flera låginkomstländer inte att på egen hand klara ens hälften av finansieringen inom utbildning, hälsa och socialförsäkring. Ohållbar skuldsättning är ett problem som kan återuppträffa. Det räcker inte självklart med en snabb ekonomisk tillväxt för att motverka denna utveckling.

EBA HAR ETT FLERTAL pågående och planerade studier vars fokus är det svenska biståndets möjlighet att verka effektivt i en ny tid.

En aktuell diskussion internationellt, i vilken EBA deltar, rör reformeringen av kriterierna för biståndsutvärdering. Dessa är i dag: relevans, kostnadseffektivitet, måluppfyllelse, impact och bärkraft. Kriterierna bör även i fortsättningen tillämpas både med hänsyn till kostnader för utvärderingen och till vad som utvärderas. Vissa kriterier passar till exempel bättre för projektutvärderingar än för en mer övergripande nivå.

EBA är väl lämpad att ta fram oberoende analyser av mervärdet av svenskt utvecklings-samarbete på längre sikt i olika miljöer och situationer.

Biståndssamtalet i många givarländer präglas i dag av skepsis och ökat fokus på biståndets egennyttan. I Sverige är det politiska stödet för riksdagens biståndspolitiska mål och biståndets storlek fortsatt starkt. Detta speglar den svenska opinionen.

De attitydundersökningar kring utvecklings- och biståndsfrågor som Sida varje år låter göra, visar ett stort stöd för att Sverige stöttar utveckling i de fattiga länderna. Uppfattningen att det svenska biståndet är effektivt ökar också.

SAMTIDIGT FINNS ÅR 2018 vissa tecken på en minskande biståndsvilja, även om skillnaderna under det senaste decenniet är små. Många anser att de har otillräcklig kunskap om hur Sverige arbetar med bistånd. Mer än hälften av de tillfrågade har inte hört talas om de globala målen för hållbar utveckling.

EBA är övertygad om att biståndets utformning gynnas av ett faktabaserat samtal med prövande perspektiv. Vi hoppas, vid sidan av den instrumentella nyttan av vår kunskap, också kunna bidra till detta viktiga samtal.

RAPPORTER OCH SEMINARIER UNDER 2018

PÅGÅENDE STUDIER PER 31/12 2018

ARBETSTITEL OCH BESKRIVNING	REFERENSGRUPP*	FÖRFATTARE
<p>Credible Explanations of Development Outcomes: Improving Quality and Rigour of Theory-Based Evaluation</p> <p><i>En metodstudie med fokus på teoribaserade utvärderingsinsatser för att bedöma utvecklingseffekter.</i></p>	<p>Derek Beach Gustav Petersson Nancy Cartwright Rick Davies Ordförande: Fredrik Ugglå</p>	<p>Barbara Befani</p>
<p>Trust and Trust based Management in Aid. A Study on Embedded Challenges and Core Insights from Literature and Practice</p> <p><i>En studie om utmaningar och insikter vid tillitsbaserad styrning med fokus på aktörer som är både givare och mottagare av biståndsmedel, s k intermediärer.</i></p>	<p>Dan Honig Elliot Stern Karin Metell Cueva Louise Bringselius Ordförande: Kim Forss</p>	<p>Janet Vähämäki Susanna Alexius</p>
<p>Evaluation of Swedish Central Government Authorities' Reform Cooperation on the Western Balkans</p> <p><i>Studien är en effektutvärdering av svenska statliga myndigheters biståndsinsatser på Västra Balkan.</i></p>	<p>Finn Hedvall Mo Hamza Monika Bauhr m.fl. Ordförande: Eva Lithman</p>	<p>Richard Allen Dejana Razic Illic Krenar Loshi Númi Östlund Giorgio Ferrari</p>
<p>Sidas förvaltningsanslag: kartläggning, analys och vägen framåt</p> <p><i>Studien är en utvärdering av balansen och gränsdragningen mellan Sidas sak- och förvaltningsanslag (rapporten skrivs på svenska).</i></p>	<p>Lennart Båge Vilhelm Persson m.fl. Ordförande: Johan Schaar</p>	<p>Daniel Tarschys Johanna Lindgren-Garcia</p>
<p>Joint Nordic Evaluation of the NDF</p> <p><i>En samnordisk utvärdering av Nordiska utvecklingsfonden (NDF) med fokus på hur fonden uppfyller sitt mandat, samt vilket mervärde fonden har och kan ha framöver.</i></p>	<p>Anu Saxén Balbir Singh Eric Buhl-Nielsen Geeta Batra Hannes Hauksson Henning Nøhr Ordförande: Eva Lithman</p>	<p>Stephen Spratt Michael Lickefett Tino Smal</p>
<p>Evaluation of the Swedish Climate Change Initiative 2009-2012</p> <p><i>En utvärdering av det svenska Klimatinitiativet. Genom användande av flera metoder studeras bilaterala och multilaterala program och projekt på makro-, meso- och mikronivå.</i></p>	<p>Elisabeth Folkunger Joakim Molander Kim Forss Lisa Schipper Nicolina Lamhauge Stefan Isaksson Ulrika Åkesson Ordförande: Johan Schaar</p>	<p>John Colvin Mehjabeen Abidi-Habib Mutizwa Mukute Karl van Orsdol Jane Burt Rasmus Larsen</p>
<p>Fit for Fragility? An Examination of the Politics of Risk Management Inside Swedish Aid</p> <p><i>En granskning av det formella riskhanterings-systemet som styr svenskt bistånd till sviktande stater.</i></p>	<p>Eva Lithman Magdalena Tam Lindell Mikaela Gavas Patrik Johansson Ordförande: Johan Schaar</p>	<p>Nilimia Gulrajani Linnea Mills</p>

*EBA:s referensgrupper har en strikt rådgivande roll. Deltagare i referensgrupper har inte något ansvar för rapporternas innehåll, och de instämmer inte nödvändigtvis i rapporternas slutsatser och rekommendationer.

ARBETSTITEL OCH BESKRIVNING	REFERENSGRUPP*	FÖRFATTARE
<p>Democracy, State and Development in Africa: New Challenges for Donors</p> <p><i>En studie om variationer i samhällsstyrning och nyanser av demokratisk utveckling med utgångspunkt i Kenya, Rwanda, Tanzania och Uganda.</i></p>	<p>Brian Levy Lise Rakner Muthoni Wanyeki Per Nordlund Staffan Lindberg Ordförande: Eva Lithman</p>	<p>Göran Hydén Marina Buch</p>
<p>Aid, Development and Migration</p> <p><i>En kunskapsammansättning om positiva och negativa samband mellan migration och utveckling.</i></p>	<p>Alan Winters David Khoudour Ingela Winter-Norberg Kristof Tamas Ninna Nyberg Sørensen Ordförande: Helena Lindholm</p>	<p>Robert E.B. Lucas</p>
<p>Evidence Summaries in Support of SDG 14 “Life Below Water”</p> <p><i>En kartläggning av vad vi idag vet om fiskeri-relaterade insatser i syfte att bidra till arbetet med områdets mål under SDG 14.</i></p>	<p>Alexandra Collins David Lymer Neal Haddaway Olof Lindén Richard Abila Ordförande: Torgny Holmgren</p>	<p>Gonçalo Carneiro Raphaëlle Bisiaux Mary Frances Davidson Tumi Tómasson</p>
<p>Impact Evaluation of a Sida-sponsored Public Infrastructure and Local Governance Program in Cambodia</p> <p><i>En utvärdering av de långsiktiga effekterna för lokal ekonomisk utveckling i Kambodja av Sverige och andra givares arbete med decentralisering och lokal demokrati.</i></p>	<p>Ann-Sofie Isaksson Joakim Öjendal Maria Perrotta Berlin Ordförande: Arne Bigsten</p>	<p>Ariel BenYishay Brad Parks Rachel Trichler Christian Baehr Daniel Aboagye Pram Punwath</p>
<p>Evaluation of Swedish Long-term Development Cooperation with Cambodia</p> <p><i>En utvärdering av Sveriges roll för utvecklingen av demokrati och mänskliga rättigheter i Kambodja.</i></p>	<p>Astrid Norén-Nilsson Brittis Edman Börje Ljunggren Göran Holmqvist Ordförande: Fredrik Uggla</p>	<p>Henny Andersen Karl-Anders Larsson Joakim Öjendal</p>
<p>Men and Masculinities in Social Protection Strategies for Women’s Economic Empowerment</p> <p><i>En studie om hur män kan inkluderas i arbetet med att stärka kvinnors ekonomiska egenmakt, med fokus på området social trygghet.</i></p>	<p>Andrea Cornwall Love Nordenmark Ravi Verma Amber Peterman Ordförande: Julia Schalk</p>	<p>Gary Barker Ruti Levtov Kate Doyle</p>
<p>Det svenska biståndet och synen på risktagande i ett medialiserat samhälle</p> <p><i>En studie om medialiseringen av biståndet och dess konsekvenser för styrning och beslutsfattande (rapporten skrivs på svenska).</i></p>	<p>Bengt Jacobsson Dan Svanel Hanne Kjöllner Joachim Beijmo Ordförande: Gun-Britt Andersson</p>	<p>Karolina Windell Maria Grafström</p>
<p>Impact of Civil Society Anti-discrimination Initiatives</p> <p><i>En översikt av antidiskrimineringsåtgärder genomförda av organisationer inom det civila samhället.</i></p>	<p>Camilla Lundberg-Ney Moa Bursell Birgitta Weibahr Ordförande: Julia Schalk</p>	<p>Andrew Shepard Rachel Marcus</p>

* EBA:s referensgrupper har en strikt rådgivande roll. Deltagare i referensgrupper har inte något ansvar för rapporternas innehåll, och de instämmer inte nödvändigtvis i rapporternas slutsatser och rekommendationer.

EBA-RAPPORTER 2018

EBA fattar självständigt beslut om vilka studier som ska göras. Författarna till EBA:s rapporter ansvarar för analys, slutsatser och rekommendationer. Slutlig kvalitetssäkring står expertgruppen för.

- 2018:10 **Nation Building in a Fractured Country – An evaluation of the Swedish Cooperation in Economic Development with Bosnia & Herzegovina 1995-2018**
Claes Lindahl, Julie Catterson Lindahl, Tamara Ivankovic
- 2018:09 **Underfunded Appeals: Understanding the Consequences, Improving the System**
Sophia Swithern
- 2018:08 **Seeking Balanced Ownership in Changing Development Cooperation Relationships**
Nils Keijzer, Stephan Klingebiel, Charlotte Örnemark, Fabian Scholtes
- 2018:07 **Putting Priority into Practice: Sida's Implementation of its Plan for Gender Integration**
Elin Bjarnegård, Fredrik Uggla
- 2018:06 **Swedish Aid in the Era of Shrinking Space – the Case of Turkey**
Åsa Eldén, Paul T. Levin
- 2018:05 **Who Makes the Decisions on Swedish Aid Funding? An Overview**
Expertgruppen för biståndsanalys
- 2018:04 **Budget Support, Poverty and Corruption: A Review of the Evidence**
Geske Dijkstra
- 2018:03 **How Predictable is Swedish Aid? A Study of Exchange Rate Volatility**
Númi Östlund
- 2018:02 **Building Bridges Between International Humanitarian and Development Responses to Forced Migration**
Alexander Kocks, Hanne Roggeman, Helge Roxin, Ruben Wedel
- 2018:01 **DFIs and Development Impact: An Evaluation of Swedfund**
Justin Flynn, Peter O'Flynn, Stephen Spratt



Ledamöterna Janet Vähämäki (tv.), Magnus Lindell, Johan Schaar, Sara Johansson de Silva vid ett av Expertgruppens månatliga sammanträden. Foto: Kristian Pohl

DEVELOPMENT DISSERTATION BRIEFS (DDB)

I EBA:s DDB-serie ges nyligen disputerade forskare möjlighet att kort presentera sina avhandlingar med fokus på relevansen för svenskt utvecklingssamarbete. Syftet är att ge regering, myndigheter och övriga intressenter kunskap om såväl ny forskning som nya forskare.

- 2018:05 **The Impact of Abortion Legalization on Fertility and Female Empowerment – New Evidence from Mexico**
Damian Clarke, Hanna Mühlrad
- 2018:04 **Health Systems Bottlenecks and Evidence-based District Health Planning. Experiences from the District Health System in Uganda**
Dorcus Kiwanuka Henriksson
- 2018:03 **Closing the Quality Gap – Investigating Health System Bottlenecks and Quality Improvement Strategies for Maternal and Newborn Care in Sub-Saharan Africa, Focusing on Tanzania**
Ulrika Baker
- 2018:02 **The Rise and Fall of "results initiatives" in Swedish Development Aid**
Janet Vähämäki
- 2018:01 **Beyond an Instrumental Approach to Religion and Development – Challenges for Church-Based Healthcare in Tanzania**
Josephine Sundqvist

UNDERLAGSRAPPORTER 2018

EBA:s underlagsrapporter består av kortare kunskapssammanställningar, översikter och analyser. Här publiceras även delrapporter från större projekt och examinerade masteruppsatser där EBA har varit bihandledare. Underlagsrapporter är inte kvalitetssäkrade av expertgruppen.

In Pursuit of Per Diem – Donor and Recipient Practices of Per Diem Payment, december, 2018
Arne Tostensen

ICT i det svenska biståndet, oktober, 2018
Eva Mineur, Richard Sannerholm

The Rise and Fall of Budget Support in Swedish Development Cooperation, oktober, 2018
Karl-Anders Larsson

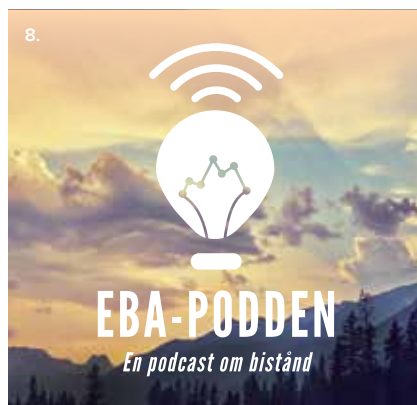
Weather and Conflicts in Afghanistan, juni, 2018
Monir Elias Bounadi

Volatility in Swedish Aid – the Case of Six Long-Term Partner Countries, april, 2018
Matilda Svedberg

Sweden's Development Support to Tax Systems, april, 2018
Klas Markensten

Rättsstatens principer och svenskt utvecklingssamarbete, april, 2018
Anna Jonsson Cornell

On-going Evaluation of Gender Mainstreaming at Sida – Second Report, april, 2018
Elin Bjarnegård, Fredrik Ugglå, Hanna Barvaeus



1. Hanna Renkel, Eva Mineur, Anna Bäckman och Lena Johansson de Chateau. 2. Jan Pettersson. 3. Johan Schaar. 4. Kim Forss, Eva Lithman och Torgny Holmgren. 5. Jan Pettersson och Pernilla Sjöquist Rafiqui. 6. Seminarium på UD. 7. Paul Levin, Georg André, Nina Solomin och Helena Lindholm. 8. EBA:s podcast. 9. Númi Östlund och Catharina Cappelin. Foto nr 1, 2 och 4: Kristian Pohl.

SEMINARIER UNDER 2018

EBA:s seminarier är en naturlig mötesplats för debatt om viktiga biståndsfrågor. Där sätts EBA:s rapporter in i ett bredare sammanhang och diskuteras ur såväl policy- som praktikerperspektiv.

- 22 jan** **Offentlig-privat samverkan och rätten till hälsa i Tanzania**
(DDB 2018:01)
- 13 feb** **The Politics of the Results Agenda: What Can We Learn from Development Cooperation History in Sweden and the UK?**
(DDB 2018:02)
- 21 feb** **Livslängd och livskraft – vad säger utvärderingar om svenska biståndsinsatsers hållbarhet?**
(EBA 2017:12)
- 9 maj** **Swedfund, DFIs and Development Impact**
(EBA 2018:01)
- 28 maj** **The (fluctuating) Value of Aid**
(EBA 2018:03)
- 12 juni** **Overcoming Barriers to Sexual and Reproductive Health and Rights**
(DDB 2018:03, 04 & 05)
- 15 juni** **Mind the Gap! How Can Humanitarian and Development Aid Work Together? The Case of Syria**
(EBA 2018:02)
- 24 sept** **Svenskt bistånd i krympande demokratiska utrymmen**
- 15 okt** **What Can Swedish Development Cooperation Learn from the Budget Support Era?**
(EBA 2018:04)
- 16 nov** **Svenskt bistånd till Turkiet – ett krympande demokratiskt utrymme**
(EBA 2018:06)
- 18 dec** **Vem äger utvecklingssamarbetet?**
(EBA 2018:08)

PODCASTSAMTAL

Avsnitt 1 – Behöver bistånd vara hållbart?

Avsnitt 2 – Gapet mellan katastrofbistånd och långsiktig utveckling

Avsnitt 3 – Rätt eller fel ge bistånd till krympande demokratier?

Avsnitt 4 – Om konsten att ge

Avsnitt 5 – Hur viktigt är det att ge bistånd i rätt valuta?

Avsnitt 6 – Vem ska äga biståndet i en ny tid?

EXPERTGRUPPEN FÖR BISTÅNDSANALYS



HELENA LINDHOLM
Ordförande

Professor i freds- och utvecklingsforskning vid Göteborgs universitet med inriktning på bl a Palestinafrågan.



JOHAN SCHAAR
Vice ordförande

Ordf ALNAP och Associate Senior Fellow SIPRI. Fd chef för sv biståndet till Palestina och avdelningschef på Sida.



KIM FORSS
Ledamot

Konsult inom utvärdering. Bred internationell erfarenhet av att utvärdera bistånd.



TORGNY HOLMGREN
Ledamot

Vd för SIWI. Tidigare bl a ambassadör, enhetschef på UD och vice ordförande för OECD/DAC.



SARA JOHANSSON DE SILVA
Ledamot

Konsult inom utvärdering och analys för bl a Världsbanken, UNDP och UNIDO.



MAGNUS LINDELL
Ledamot

Tidigare chef för internationella verksamheten på Riksrevisionen och fd operativ chef på Sida.



EVA LITHMAN
Ledamot

Konsult. Tidigare bl a utvärderingschef på Sida och revisionsdirektör vid Riksrevisionsverket.



JULIA SCHALK
Ledamot

Biträdande enhetschef på RFSU:s internationella enhet. I styrelsen för europeiska nätverket EuroNGO.



FREDRIK UGGLA
Ledamot

Docent i statskunskap och professor i Latinamerikastudier vid Stockholms universitet.



JANET VÄHÄMÄKI
Ledamot

Forskare på SCORE inriktad på styrning av offentlig förvaltning och bistånd. Tidigare Sida och UD.

I Expertgruppen för biståndsanalys ingår även en förordnad expert från UD.

Expertgruppens beslut verkställs av ett kansli med åtta helårsanställda: Anna Bäckman, Eva Mineur, Iris Luthman, Jan Pettersson (kanslichef), Lena Johansson de Chateau, Lisa Hjelm, Markus Burman, Mats Hårsmar och Nina Solomin.

MISSA INTE
ATT LYSSNA PÅ
EBA-PODDEN
– EN PODCAST
OM BISTÅND

Expertgruppen för biståndsanalys (EBA) är en statlig kommitté som oberoende analyserar och utvärderar Sveriges internationella bistånd. Den består av tio ledamöter och ett kansli med åtta anställda.

Uppdraget är att bidra med underlag för styrningen av det svenska utvecklings-samarbetet. EBA tar fram rapporter och ordnar seminarier och möten för att sprida kunskap hos dem som beslutar om och arbetar med bistånd.

Varje vår publicerar EBA sin årsberättelse Biståndsanalys, som tar avstamp i de studier som givits ut under det gångna året.

www.eba.se

Mail: ud.eba@gov.se

Twitter: [EBACommittee](https://twitter.com/EBACommittee)



**EXPERTGRUPPEN
FÖR BISTÅNDSANALYS**